

Landbruksinfo fra Indre Østfold kommune uke 27/2025

Innhold

Regionale miljøkrav – dispensasjon?	2
Endring i markslag? Meld fra til oss!.....	3
Floghavre – straks tid for sjekk og lusing.....	3
... og tid for hønsehirse	4
Landøyde – giftig for beitende dyr	5
Jordhelsegruppe 2026	5
Planlegger du å så fangvekster?	6
Komposterer du?	6
Skjøtsel av naturlig blomsterrike kantsoner.....	7
Lokalmatleverandører, se her!	9
Kompetansenettverk Lokalmat – nye kurs	10
Beiteformidling	10
Rådyrkillinger - merking, flytting og jakt.....	12
Færre elgkalver i Norge - meld fra ved funn av syke eller døde elgkalver	13
Krepsingen starter 6. august, men	13
Temaplan for naturmangfold på høring	14
Ferieavvikling 2025.....	14
Nyttig lesestoff/informasjon	15
Arrangementer/kurs/markvandringer	16

Regionale miljøkrav – dispensasjon?

I **særlige** tilfeller er det mulig å søke dispensasjon fra [regionale miljøkrav](#) §3 pkt. 5 og 6.

Dette gjelder hvis du MÅ jordarbeide på arealer med erosjonsklasse 3 og 4 (pkt. 5) eller mer enn 40 % (pkt. 6) av det fulldyrkede arealet ditt, og har en veldig god begrunnelse. Husk at det er **tillatt å lett høstharve til høstvekster hvis du sår innen 20. september**, forutsatt at du holder tilstrekkelig avstand til vassdrag (med og uten årssikker vannføring) og kummer og ikke jordarbeider i erosjonsutsatte dråg eller på flomutsatt areal. Ta gjerne kontakt med oss om du er usikker!

Særlige tilfeller kan være:

- Økologisk drift der jordarbeiding er helt nødvendig for å bekjempe ugras
- Dyrking av såkorn
- Ekstraordinær nedmolding av husdyrgjødsel

Dispensasjonssøknad sendes til kommunen, som forbereder og videresender den til Statsforvalteren. Vi begynner å behandle søknadene i starten av august. Dersom du får dispensasjon, gjelder denne for inntil ett år om gangen. Vi har et elektronisk søknadsskjema for Indre Østfold kommune som sikrer at vi får all nødvendig informasjon raskt og kan sende søknaden videre til Statsforvalteren for vedtak.

[Du kommer til vårt elektroniske søknadsskjema her.](#)

Det er også mulig å søke dispensasjon ved å sende e-post til post@io.kommune.no.

Hva trenger vi å vite?

Søknaden skal være skriftlig og godt begrunnet. Vi trenger:

- Driftssenter (i det søknadsskjemaet står det gamle kommunenummeret akkurat nå. Det riktige er 3118, men du får ikke endret det når du søker)
- Antall dekar i drift i 2025
- Om du søker om dispensasjon fra pkt. 5 og/eller 6
 - Pkt. 5:
 - Hvilke eiendommer du søker disp. på, og hvor mange dekar med stor eller svært stor erosjonsrisiko pr eiendom
 - Årsak til at du ønsker dispensasjon – begrunn godt
 - Pkt. 6: (radkulturer, grønnsaker, poteter, frukt og bær regnes ikke med i 60%-en)
 - Totalt dyrket areal
 - Antall dekar korn/oljevekster
 - Antall dekar gras
 - Antall dekar som må jordarbeides om høsten
 - Årsak til at du ønsker dispensasjon – begrunn godt
- Legg ved [kart](#) med markering av hva som skal jordarbeides og evt. kontrakt for såkorndyrking.

Hovedhensikten med miljøkravene er å redusere avrenning av jordpartikler, næringsstoffer og plantevernmidler til vassdragene våre. **Spør oss** om det er noe du lurte på når det gjelder regionale miljøkrav, vi veileder gjerne!

[Du finner miljøkravene og mer informasjon på hjemmesiden vår](#) og i [Statsforvalterens veileder om de regionale miljøkravene](#).

Endring i markslag? Meld fra til oss!

NIBIOs markslagskart er vår fasit for utbetaling av tilskudd, derfor er det viktig at kartene er oppdaterte og stemmer overens med terrenget. Det er også disse arealtallene du bør bruke i f. eks. gjødslingsplan og jordleiekontrakter. Se på kartet og arealtallene nå, slik at vi rekker å rette opp eventuelle feil innen høstens søknadsomgang. Se gårdskart her:

<https://gardskart.nibio.no>

Du kan legge til flere eiendommer i samme søk. Bruk flyfoto (velges under Bakgrunnskart) når du skal sjekke hva som er registrert som jordbruksareal. Det fulldyrka arealet som er registrert kan omfatte det du oppfatter som innmarksbeite/ravine. Da må du justere arealet i søknadene dine slik at du bare søker tilskudd på det du faktisk sår og høster.

Er f.eks. nydyrkingsarealet tatt i bruk? **Gi beskjed til oss om det er gjort endringer på eiendommen din som påvirker jordbruksarealet.** Da er det lettere for oss å holde AR5 oppdatert. Har du innspill til opprettinger i kart kan du sende e-post, helst med kartutsnitt, til landbruk@io.kommune.no innen **15. august**.

Floghavre – straks tid for sjekk og luking

Floghavre er vurdert som så skadelig for norsk korndyrking at det er underlagt egen [forskrift](#).

Du som er driftsansvarlig for landbrukseiendom har **plikt** til å bekjempe floghavre effektivt og å sørge for årlig floghavrekontroll på dyrket mark (unntak for flerårig eng). Floghavre skal bekjempes med tanke på å hindre spredning av ugraset.

Spredning av floghavre skjer bare med frø, og spredningsveiene er de samme som for andre frøugras, blant annet ved dryssing på åkeren, husdyrgjødsel, jordarbeidingsredskaper med jord på, tresking/halmpressing og spredning med fugler og dyr.

Forebyggende tiltak

- Bruk floghavrefritt såkorn. Kjøp sertifisert såkorn hvis du ikke er sikker på at egen avling er floghavrefri.
- Kontroller åkeren systematisk – minst annenhver uke mellom skyting og tresking. Frø kan spire fra ulik dybde, slik at plantene utvikles til ulik tid.
- Skurtreskere, halmpresser og andre landbruksmaskiner og utstyr som flyttes mellom landbrukseiendommer, må du rengjøre grundig før du tar dem i bruk på nytt, jf. § 9.
- Når korn, erter, ubehandlet halm eller andre produkter som kan inneholde floghavre, transporteres med bil eller i traktortilhenger, skal dette skje på en slik måte at spill ikke skal forekomme, jf. § 10. Tett bunn og tildekket lass er gode tiltak for å oppnå dette.
- Innkjøpt halm bør lutes skikkelig. Dette gjelder også egen halm hvis landbrukseiendommen har floghavre.

Bekjemping

På areal som grenser mot dyrka mark på **naboeiendom, veier og åpne vannveier**, skal du holde et **20 meter bredt belte helt fritt** for frøbærende floghavreplanter. Også arealer som er **utsatt for flom**, skal du holde frie for frøbærende floghavreplanter. Luket floghavre må du destruere slik at floghavren ikke kan spres.

- Start bekjemping tidlig. Floghavre må lukes før dryssing. Dra opp hele planta, og legg direkte i en tett sekk eller lignende. Det er viktig å merke området der floghavren er funnet.
- Luket floghavre skal destrueres slik at floghavre ikke spres, jf. § 7. Dette kan gjøres ved brenning.
- Hvis floghavren står på et lite avgrenset område, kan det være lurt å brakke dette området. Jorda bør stelles som åkeren ellers, men uten å sås til. Floghavre som spirer på dette stedet er lett å se og kan lukes bort.
- Et vekstskifte med 4-årig eng vil redusere mengden spiredyktig floghavre på arealet.
- Hvis det er så mye floghavre at det er vanskelig å luke, bør åkeren sprøytes. Det finnes i dag effektive midler som kan brukes i bygg og hvete og andre som kan brukes i 2-frøblada kulturer. Selv om du sprøyter, må du kontrollere åkeren grundig. Overlevende planter må du luke.
- Kjemisk bekjempelse er umulig i havre. Havre bør derfor ikke dyrkes på arealer med mye floghavre.
- Den sikreste måten å utrydde floghavre på, er å så til med langvarig eng. I vekster som høstes tidlig, for eksempel fôrraps og raigras, reduseres også floghavremengden, særlig hvis slike vekster dyrkes flere år på rad.

Ved nye funn av floghavre skal innpakket planteprøve leveres landbrukskontoret (via Innbyggertorget i Askim) så snart som mulig, sammen med et [Meldeskjema ved funn av floghavre](#). Se [retningslinjer for innsending av planteprøve](#). Kommunen skal videresende prøven til Kimen Såvarelaboratoriet AS for diagnostisering. Luket floghavre skal destrueres. Se også informasjon hos [Mattilsynet](#).

Når du mener å ha utryddet tidligere påvist floghavre, kan du varsle kommunen og be om offentlig kontroll av eiendommen det påfølgende året: [Offentlig kontroll av floghavre | Mattilsynet](#)

Har du spørsmål i forbindelse med kontroll og/eller bekjempelse av floghavre, ta kontakt med landbrukskontoret: landbruk@io.kommune.no.

... og tid for hønsehirse

På verdensbasis er [hønsehirse](#) rangert som det tredje verste ugraset. Spredning av hønsehirse skjer bare med frø og spredningen skjer lett med ulike typer jordbruksmaskiner.

Lurer du på om du har fått hønsehirse? Ta gode bilder og kontakt landbrukskontoret eller [Norsk landbruksrådgivning øst](#). NLR vil også kunne bidra med veiledning for bekjempelse.

Vi anbefaler følgende artikler fra NLR når det gjelder hønsehirse og strategi for bekjempelse:

- [Hold utkikk etter hønsehirs](#)
- [Funnet hønsehirse for første gang?](#)

Hønsehirse

Landøyde – giftig for beitende dyr

Det kan virke som at landøyde (*Jacobaea vulgaris*) er i frammarsj, også her i Indre Østfold. Landøyde er en flerårig kurvplante med gule blomster i halvskjerm. Den har mørk stengel, finnete blader og er 30-100 cm høy. Den vokser i åpne områder, i eng, beiter, veikanter og brakkmark, og sprer seg lett. Planten er svært giftig, og forgiftning hos dyr antas å være særlig knyttet til landøyde.

Det er sjelden at dyrene beiter landøyde, men det kan skje dersom beitene er dårlige. Forgiftning skjer helst hvis planten kommer med i høy eller surfôr. Giftstoffene inaktiveres ikke ved tørking eller ensilering, og den «advarende», bitre smaken forsvinner.

Derfor, hold utkikk etter landøyde på beitene og i/ved eng til slått, og sørg for bekjempelse dersom du finner den.

[Les mer om planten og symptomer i sak hos Veterinærinstituttet.](#)

Landøyde

Foto: [Knut Anders Hovstad](#)
(lisens [CC BY 4.0](#))

Jordhelsegruppe 2026

Vannområde Morsa har fått midler til å arrangere jordhelsegrupper i kommunene. I 2024 og 2025 har vi hatt to grupper i Indre Østfold, fasilitert av Landbrukskontoret med Hans Gaffke fra NLR (på bildet) som fagansvarlig.

Gruppene har bestått av en variert blanding av bønder: heltids- og deltids, menn og damer, nye og erfarne, med og uten husdyr, økologisk og konvensjonelt, mye areal og mindre areal, korn, gras og bær. Det har gitt rom for erfaringsutveksling og diskusjon, og inntrykket fra møtene vi har hatt er at det er sosialt, givende og lærerikt. Hovedmålet med jordhelsegruppene er å få innsikt i hvordan man kan få bedre jordhelse – mer meitemark, mikroorganismer og andre smådyr, bedre jordstruktur, høyere innhold av organisk materiale, levende planterøtter osv. God jordhelse bidrar til å opprettholde/øke matproduksjonen, få bedre vannhusholdning og mer robust jord.

Vi har mest sannsynlig mulighet til å holde en gruppe i 2026 også, og ønsker å vite om det er interesse. Det er plass til 10-20 deltakere i en gruppe. Dersom du er **interessert i å være en del av en jordhelsegruppe** i 2026 eller har spørsmål, kontakt marit.ness.kjeve@io.kommune.no.

Planlegger du å så fangvekster?

Det er ikke så lenge til at noen av de høstsådde fangvekstene bør etableres. Er du klar? Her er noen gode fagartikler fra NLR om fangvekster:

- [Snart tid for høstsådde fangvekster](#)
- [Fangvekster – jordhelseforsikring og klimatiltak](#)

For å få [RMP-tilskudd](#) til fangvekster, skal de være **godt etablert om høsten**, enten om du så dem som underkultur i stående åker før du tresker, eller om du så rett etter høsting.

Tilskuddssatsen er den samme for begge etableringsmetodene:

- Foreløpig sats for fangvekster i korn/oljevekster/belgvekster/fôrmais: 185 kr/daa
- Foreløpig sats for fangvekster etter grønnsaker/potet: 305 kr/daa

NB: Dersom du lett høstharver før du sår fangvekst etter høsting, kan du ikke samtidig søke om «ingen jordarbeiding om høsten» på dette arealet. Om du derimot direktesår fangvekst etter høsting, kan du søke om tilskudd til «ingen jordarbeiding om høsten» på samme areal.

Dersom du sår en fangvekstblanding som består av **minst 3 plantefamilier**, kan du i tillegg søke om et ekstra tilskudd for «fangvekst med høy diversitet»: 55 kr/daa. Du må kunne dokumentere, for eksempel med kvittering for innkjøpt frøblanding.

Komposterer du?

I 2023 kom «Bruk av egenprodusert kompost» som et tiltak i [RMP-ordningen](#), med en høy tilskuddssats på 350 kr/daa. Dette tiltaket er en del av satsingen på jordhelse, da god kompost kan ha positiv effekt på jordlivet og jordstrukturen.

Kompostering innebærer å blande ulike typer organisk materiale for å fremme en kontrollert nedbrytningsprosess som resulterer i næringsrik jord og humus. Denne prosessen krever tilstrekkelig oksygentilførsel for å sikre en fullstendig omdanning og et stabilt sluttprodukt. Dette betyr at det meste av det lett nedbrytbare materialet i komposten allerede er nedbrutt før den spres på jorden, i motsetning til fersk husdyrgjødsel.

De viktigste organismene i komposten er bakterier og sopp, men den inneholder også et mangfold av encellede organismer, nematoder, små leddyr, meitemark og andre organismer. En ferdig omdannet kompost er luftig og har en karakteristisk jordlukt.

De som har tilgang til talle vil ha en fordel når det gjelder å starte med kompostering. I tillegg kan man blande inn andre avfallsprodukter fra egen produksjon, som silorester, kvist fra kanthogst, planteavfall fra grønnsaksproduksjon og hestemøkk med høy andel flis. På denne måten kan avfall omdannes til en verdifull ressurs gjennom komposteringsprosessen.

For å være berettiget tilskudd er det en del vilkår:

- Komposten må være egenprodusert med materialer fra egen gård. Talle må ha vært gjennom en komposteringsprosess.
- Den må spres på arealet foretaket disponerer, innen 1. september i søknadsåret, mellom 0,5-1,5 tonn/daa
- Beskrivelse av komposteringsmetode skal kunne legges fram ved kontroll

- Du må ha en logg som viser at temperaturen har vært over 55 °C i mer enn tre dager. Ta gjerne bilder av termometeren.
- Du må dokumentere opphavsmaterialet, tilførselsdato, hvor det er spredd kompost og mengde per dekar.
- Spredning av kompost skal være en del av gjødslingsplanen

OBS: Det er nødvendig å ta **bilder** for å kunne dokumentere at vilkår som ikke er mulig for kommunen å kontrollere ved stedlig kontroll, faktisk er overholdt. Det gjelder spesielt for opphavsmateriale, komposteringsprosessen og termometermåling i komposten.

Statsforvalteren har laget en mal for komposteringslogg og råvaredokument:

[komposteringslogg-2025.png \(1745×1086\)](#)

Vil du lære mer?

- [RMP-tilskudd for bruk av kompost! Men hva er egentlig kompost](#)

Skjøtsel av naturlig blomsterrike kantsoner

I [RMP-ordningen](#) er det et tiltak som heter Soner for pollinerende insekter, med to varianter:

- **tilsåing av pollinatorvennlige blomsterstriper** på jordbruksareal (maks 5000 m)
 - egen stripe, generell frøblanding (f eks Spire Insektvenn og Strand nr. 71)
 - egen stripe, regional frøblanding – [frøblanding skal bestå av insektpollinerte planter med opphav fra vår region - sørøstlandet](#). (Ta vare på kvittering)
- **skjøtsel av naturlig blomsterrike kantsoner** («tilgrensende kantsone») (10 kr/m, maks 200 m)

Det er for sent å etablere pollinatorvennlig sone nå, men har du sett på tilskuddsordningen **skjøtsel av naturlig blomsterrik kantsone**?

Arealene som ligger inntil dyrka mark har ofte blitt holdt åpne gjennom bruk, eller er naturlig skrinne og grunnlendte slik at trær ikke har fått etablere seg. Kantarealene har samtidig vært mindre utsatt for sprøyting, gjødsling og tilsåing, og inneholder derfor ofte rester av «det gamle kulturlandskapet» med naturlige blomsterarter. Tilskuddet skal stimulere til å restaurere og holde ved like slike arealer. Arealene kan være åkerholmer eller kantsoner som grenser til jordbruksareal. Tilskuddet er ment for vegetasjonssoner som allerede eksisterer. Den skal ikke etableres, men skjøttes og i noen tilfeller restaureres de første årene der det er nødvendig.

Vilkår – naturlig blomsterrik kantsone:

- Sonen er naturlig blomsterrik (med prestekrager, blåklokker, engtjæreblom, ryllik, rødknapp o.l.) og grenser til jordbruksareal.
- Sonen skal ikke tilsås, men skjøttes (slått eller beite) for å opprettholde artsmangfoldet
- Bredden på stripen som skjøttes skal være minimum 2 meter.
- Arealet skal ikke gjødsles eller sprøytes med plantevernmidler.

Arealer som kan egne seg

Arealene bør bestå av åpen mark eller tidligere åpen mark i gjengroing, inkludert øyer og åkerholmer. Vegetasjonen bør bestå av stedege arter, med høyt innslag av blomstrende arter. Vegetasjonen kan være tett og engaktig, men vil i mange tilfeller bestå av spredt lavtvoksende vegetasjon i skråninger eller på tørrbakker, og ofte ha et høyt innslag av stedege gras- og blomsterplanter.

Arealene er ofte næringsfattige og tørre. De må gjerne ligge solvendt. Dersom du kjenner til at det er fremmede arter på disse arealene bør de fjernes. Gjengroing fører til endret lys- og temperaturforhold i de nedre sjiktene i vegetasjonen, noe som er negativt for mange insekter og konkurransesvake planter.

Rydding og restaurering kan gi grobunn for stedege blomsterplanter og gras. Slike plantesamfunn kan være sårbare for effektene av gjødsling, så alle tiltak som kan gi gjødseleffekt er derfor uønsket, med unntak av lett husdyrbeite.

Skjøtselsråd – naturlig blomsterrik kantsone

Tilgrensende kantsoner har ofte et ulikt utgangspunkt. Skjøtsel må være mest mulig tilpasset den enkelte sone, men her er noen generelle skjøtselsråd:

- Rydding av tett vegetasjon gir bedre betingelser for blomster. Spredte trær og busker, for eksempel selje, vier, lønn, rogn, bør stå.
- Fjern avfallet etter slått og rydding.
- Årlig slått anbefales, men hvert andre/tredje år kan være tilstrekkelig
- Bruk skjærende redskap som ljå, tohjulsåmaskin eller ryddesag med kniv, istedenfor knusende redskap.
- Slå etter ferdig frøsetting, ikke for tidlig. Dødt plantemateriale bør ligge i 2-3 dager etter slått for å sikre frøspredning, deretter må plantematerialet fjernes.
- Høstbeite kan være et alternativ til slått

NB: Ta bilder for å dokumentere skjøtsel, både før og etter!

Lokalmatleverandører, se her!

Østfold Bygdekvinnelag vil vise frem maten din

ØBK skal ha stand på høstmarkedet i Spydeberg i september.
Vi har som mål å informere besøkende om hva som faktisk dyrkes i fylket vårt, og inspirere til mer bruk av lokale råvarer.

Vi ønsker å vise frem så mange råvarer som mulig for å vise bredden av det som dyrkes i Østfold. Dette er noe vi tror kan gi en aha-opplevelse for mange.
I den forbindelse trenger vi din hjelp!

Dyrker du frukt/bær/grønnsaker og kan tenke deg å donere en håndfull til oss?
Får vi mye av samme slag vil vi bruke det til smaksprøver. Når dagen er over vil alt som er igjen bli donert til et godt formål.
Kan du tenke deg å bidra?

Send e-post til vibeke.vonheim@gmail.com, så kontakter vi deg nærmere for å avtale plass og tid vi skal hente bidraget ditt fra.
På forhånd tusen takk!

Vi gleder oss til å skryte av maten du produserer!

Lørdag 13. september

11:00-15:00

Festivalplassen i
Spydeberg
Wilses vei 1

Kompetansenettverk Lokalmat – nye kurs

[Kompetansenettverk lokalmat](#) ble etablert i 2001 som en del av Verdiskapingsprogrammet for mat. Nettverket er delt inn i fem regioner, som koordineres av respektive fylkeskommuner og egne styringsgrupper. Ordningen er finansiert over Landbrukets utviklingsfond under posten «Rekruttering og kompetanse», og fastsettes i de årlige Jordbruksforhandlingene.

Hensikten med nettverket er å bidra til økt lokal verdiskaping over hele landet og at større verdier blir igjen i primærleddet. Mer produktmangfold, en levende matkultur, mat med kvalitet og mat som er trygg er målet.

Nå er høstens kurs lansert, kanskje du finner noe som passer for deg? Her finner du kursene som arrangeres i region øst:

- [Innmat; Nytteverdi og produktutvikling](#) – webinar 28. august
- [Smørkurs og erfaringsutveksling](#) - Kråkeroe-staulen, Rauland, 2.-4.september
- [Økonomisk nedskjæring av gris og småfe \(gris/sau/geit\)](#) – Nofima Ås, 2.-3. september
- [Direktesalg av gårdsmelk](#) – webinar 3. september
- [Kurs om produksjon av mykost](#) – NMBU Ås, 15.-17. september
- [Pasteurisering av juice](#) – webinar, 7. oktober
- [Mattrygghet og HACCP](#) – Nofima Ås, 28. oktober
- [Kvalitetsstyring \(HACCP\) for ysterier](#) – webinarserie, 5., 12. 19. og 26. november

Beiteformidling

Har du ledige beiter, eller har behov for beiter til husdyrene dine? Indre Østfold kommune ønsker å legge til rette for at enda flere beiter blir brukt, slik at beitearealer ikke gror igjen. Derfor har vi laget en beiteformidlingstjeneste:

<https://www.io.kommune.no/tjenester/landbruk/beiteformidling/>

På denne siden formidler vi kontaktinformasjon til grunneiere som har ledige beiter og husdyrbrukere som har behov for beiteareal, men presiserer at vi ikke har noe ansvar utover det.

Beitedyr og rovvilt 2025

Statsforvalteren har kommet med den årlige veilederen til beitebrukere i områder med rovvilt. Denne finner du her [Beitedyr og rovvilt 2025](#).

Kommunens rolle ved rovdyrangrep

Ved melding om rovdyrangrep skal kommunen forsikre seg om at husdyreieren blir informert om rettigheter og plikter. Enhet Landbruk opptrer som kommunens representant ved rovdyrangrep. Viltvakta varsles og rykker ut ved behov.

Ved melding om rovdyrangrep skal kommunens representant, om ønskelig fra husdyreier:

1. Ha kontakt med husdyreier og kartlegge hvilke akutte behov som har oppstått.
Informere beitebruker om *midler til akutte tiltak etter avtale*.*
2. Rykke ut til skadestedet om husdyreier ønsker bistand.
3. Kommunisere med Statsforvalteren, Statens Naturoppsyn (SNO), Mattilsynet og andre
4. Kommunisere med media. Beitebruker skal skjermes hvis ikke annet er ønskelig fra beitebruker selv.
5. Påse at SNO er på plass og dokumenterer.
6. Bistå i arbeidsoppgaver på skadestedet.
7. Fortløpende kommunisere med Statsforvalteren om skadepotensialet og med husdyreier om behovet for midler til akutte tiltak.

Viltvakta skal, om ønskelig fra husdyreier:

1. Rykke ut etter melding fra kommunens representant.
2. Bistå husdyreier og kommunens representant.

Telefonliste

Rolle	Telefonnummer
Statsforvalterens beredskapstelefon for rovvilthendelser	971 35 265
Kommunens viltforvalter, Pål Sindre Svae	905 50 982
Kommunens landbrukssjef, Anne Marit Næss	414 53 487
Viltvakta Indre Østfold kommune (24 t beredskap)	414 45 933
Regionalt rovviltansvarlig (SNO), Ida Glemminge	996 26 836
Rovviltkontakt Morten Mikalsen	932 40 870
Rovviltkontakt Glenn Kristian Storbråten	994 23 110
Leder Østfold Bondelag, Teodor Bye	901 93 099
Mattilsynets sentralbord	22 40 00 00
Biosirk Norge AS	941 35 475

Rådyrkillinger - merking, flytting og jakt

Vi fortsetter forskningsprosjektet på rådyr i samarbeid med lokale jegere og Universitet i Sørøst Norge. Professor Andreas Zedrosser er ansvarlig for prosjektet, som omhandler både byrådyr, diare og killinger i slåtten.

I vinter merket vi ei geit med GPS og øremerker i Askim. GPS henger rundt halsen i brunt bånd og øremerkene er grønne. Geita oppholdte seg svært lokalt langs Glomma, men var uheldig og døde under fødsel. En killing hadde satt seg fast i bekkenet.

Vi har også noen voksne dyr fra i fjor med oransje øremerker. Disse dyrene er merket i Askim, Trøgstad og Spydeberg, men vi vet ikke hvor de er nå. Disse dyrene kan skytes på lik linje med andre rådyr, og vi ønsker informasjon om rådyret om det felles. DVS: Disse er ikke fredet.

Forrige slåttesesong merket vi 180 killinger med øremerker. 15 av disse har vi fått tilbake som felte eller påkjørte dyr. I løpet av mai/juni i år har vi også merket ca 180 rådyrkillinger med øremerker. Disse er små grønne øremerker med nummer og en e-postadresse. Vi ønsker at disse felles i jakta på lik linje som umerkede dyr. DVS: Disse er ikke fredet.

Om du skyter et merket dyr eller på andre måter finner døde merkete dyr eller øremerker, ber vi om at du melder fra til e-postadressen radyr@usn.no eller ringer/sms til Pål Sindre Svae på 905 50 982.

Vi har flyttet noe over 220 rådyrkillinger før slåtten i Indre Østfold kommune i år! Det er vi stolte over, og det er i hovedsak JFF i Eidsberg, Båstad og Trøgstad som har stått for den massive dugnaden dette er. Imponerende innsats! Vi håper vi kan få til et tilsvarende engasjement i Spydeberg og Hobøl også i fremtiden.

Takk til alle bøndene og grunneierne som har meldt fra om slått, slik at vi har kunne flytte killinger ut. Noen har likevel blitt tatt, da enkelte killinger går inn igjen etter vi har flytta de. Det er dog svært få, og det blir færre for hvert år! **Takk for samarbeidet!** Dere som ikke melder fra håper vi tar kontakt neste år, for vi har som regel kapasitet. Det er bare en SMS unna ...

Slik ser øremerkene ut på rådyrkillingene vi har merket. De voksne har større merker. Orange farge var for dyr merket 2024, grønn er for 2025.

Færre elgkalver i Norge - meld fra ved funn av syke eller døde elgkalver

Forskere hos Veterinærinstituttet undersøker hvorfor det er færre elgkalver i Norge og hvorfor noen er små og syke. De ber publikum om hjelp til å rapportere døde og syke kalver for nærmere undersøkelse.

Prosjektet [Elgkalven Trampe](#) ble startet i 2024 og fortsetter i 2025. Hvis du finner en syk elgkalv, kontakt fallviltgruppa i kommunen via politiet på tlf. 02800. De vil vurdere om kalven må avlives og kontakte den lokale trampe-kontakten. Prosjektet finansieres av Landbruksdirektoratet og flere fylkeskommuner, med støtte fra Norges jeger- og fiskerforbund og Universitetet i Innlandet.

[Færre elgkalvar i Noreg - meld frå ved funn av sjuke eller døde elgkalvar - Veterinærinstituttet](#)

Krepsingen starter 6. august, men ...

det er ikke alle steder det kan krepse! Krepsefiske er generelt tillatt fra 6. august til og med 14. september. For å sikre god og bærekraftige bestander av kreps, er det noen viktige regler som må overholdes under krepsefiske:

- **Retten til å fange kreps ligger alltid hos grunneier. Før fiske tar til må tillatelse eller krepsekort innhentes.**
- Krepsefiske varer fra 6. august kl. 18.00 til og med 14. september.
- For å unngå spredning av krepsepest og annen fiskesykdom, skal fangstutstyr (teiner, åtepinner) som har vært brukt i andre vassdrag, være desinfisert før de brukes i krepselokaliteten.
- Åte skal hentes fra samme vassdrag som fangststed. Det kan også benyttes kyllingvinger eller kyllingbryst som åte.
- Utsetting av signalkreps er forbudt.
- Minstemålet for kreps er 9,5 cm fra snutespissen til enden på haleviften. Kreps som er mindre enn dette, skal straks settes ut igjen i samme lokalitet. Kreps blir kjønnsmoden ved 7-9 cm. Minstemålet er satt for å sikre en tilstrekkelig gytepopulasjon etter krepseseasonen. Fanges kreps under 9,5 cm, vil rekrutteringen bli vesentlig redusert.
- Det skal meldes fra om funn av signalkreps, død kreps eller kreps med uvanlig adferd. Melding sendes til Mattilsynet, kommunen og Statsforvalteren.
- Husk at det kan være lokale regler som forbyr krepsefiske, sjekk derfor alltid med grunneier/kommunen først.

Forbud mot fangst av kreps

All fangst av kreps er [forbudt i Haldenvassdraget nedstrøms Fosserdam, Glomma nedstrøms Braskereidfoss \(Våler i Innlandet\)](#) og på norsk side i Store Le. Forbudet gjelder også

Mysenelva/Hæra nedstrøms dammen ved Foss (Sentvet). Her er det et pågående krepsepestutbrudd som sprer seg sakte oppover. Her finner du kart: [lf-20050620-0652-02-02.png \(993×1402\)](#)

[Forbudet gjelder også for Mossevasdraget/Hobølelva med sidebekker](#), der det ble påvist krepsepest i 2016. Vassdraget er fortsatt ikke friskmeldt, selv om det ikke er påvist pest på noen år.

Temaplan for naturmangfold på høring

Samfunnsutvalget vedtok 5. juni 2025 i [sak 023/25](#) å legge forslag til temaplan for naturmangfold ut på høring og offentlig ettersyn. Planen skal fungere som et kunnskapsgrunnlag og gi retning for naturmangfoldet i kommunen – hva skal vi gjøre og hva skal vi prioritere.

[Les forslag til temaplan for naturmangfold her.](#)

Når høringsperioden er over, vil alle merknader bli gjennomgått og eventuelt innarbeidet før planen sendes til politisk behandling. Kommunestyret vil deretter vedta planen.

Ønsker du å komme med innspill? Send merknader og innspill til post@io.kommune.no eller til Indre Østfold kommune, postboks 34, 1861 Trøgstad, innen 8. august 2025.

[Høring og offentlig ettersyn: Temaplan for naturmangfold - Indre Østfold kommune](#)

Ferieavvikling 2025

Landbrukskontoret er bemannet hele sommeren. For å være sikker på å komme fram til den som er på jobb bør dere ringe via innbyggertorget. Telefontid hos innbyggertorget er kl. 9-14 i uke 26-33. Du kan også sende e-post til landbruk@io.kommune.no.

På grunn av ferieavvikling hos Landbruksdirektoratet vil det ikke bli utbetalt SMIL- og dreneringstilskudd i uke 29 og 30. **Utbetalingsanmodninger må derfor sendes inn innen mandag 8.juli** for å rekke utbetaling i juli.

Skogfondsutbetalinger gjøres ikke i uke 28, 29 og 30. Refusjonskrav som blir sendt inn nå behandles, men blir utbetalt tidligst uke 31 på grunn av ferieavvikling hos Statsforvalteren.

- God sommer til dere alle! -

Nyttig lesestoff/informasjon

Indre Østfold kommune:

- [Høring om avvikling av forskrift om skoleskyss i Indre Østfold kommune](#)
- [Høring om nedleggelse av dam Måstادتjern](#)
- [Badeplasser i Indre Østfold kommune](#)
- [Høring om ansvar og eierskap til vei](#)
- [Våre åpningstider i sommer](#)
- [Sykkelturer Sommer 2025 | Den gylne linje](#)
- [Smaken av Indre - oppdag lokalmat i Indre Østfold!](#)

Landbruksdirektoratet

- [Rapport om klimaeffekt av ordninger i jordbruksavtalen](#)
- [Færre elgkalver i Norge - meld fra ved funn av syke eller døde elgkalver](#)
- [Høysesong for norske nypoteter](#)
- [Omsetningsrådets årsrapport for 2024](#)
- [Næringsliv og forskning sammen om fremtidens utfordringer](#)
- [Risikoen for barkbilleangrep er lav – men tørke kan snu situasjonen](#)
- [Siste mulighet for å videreføre strømstøttesøknaden fra januar 2025](#)
- [Endringer i omsetnings- og forskningsavgifter for andre halvår 2025](#)
- [Aldri før har så lite dyrka jord blitt omdisponert](#)

NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi

- [Slik skal Norge få mer oversikt over arealbruken](#)
- [Funn fra overvåking av plantegift i mat fra 2024](#)
- [Evighetskjemikalie funnet i norske vannkilder](#)
- [Matsikkerhet og folkehelse: Forsker på krisescenarier i nord](#)
- [Mange muligheter med åkerbønner og erter](#)
- [Flatehogst i barskog gir mindre karbon i humuslaget](#)
- [Fant gamle grønnsakfrø og erter i fryseren](#)
- [Jakter på genetisk variasjon i jordbær](#)
- [Surf 'n ' turf: Mer bærekraftig mat fra både land og sjø i Nord-Norge?](#)
- [Blir norske barn eksponert for plantevernmidler i skoler og barnehager?](#)
- [Kina – verdens nye supermakt innen forskning](#)

NLR - Norsk Landbruksrådgiving:

- [Knallsuksess med Karbon Agro-festival](#)
- [Et lovende kornår](#)
- [Reisebrev fra potetfaglig tur til Danmark](#)
- [Glimt fra forsøk: Effekt av halmdekke på plantevekst, potetkvalitet og bruk av plantevernmidler i settepotet](#)
- [Glimt fra forsøk: Ugrasbekjemping i potet på friland 2025](#)
- [Slik fyller du ut plantevernjournalen](#)
- [Oppdatert mal for plantevernjournal](#)
- [Gjødslingsplan](#)

Agropub.no

- [Kan separert storfe gjødsel brukes som strøbad til høns?](#)
- [Inspirasjon til ikke-kjemisk ugraskontroll](#)
- [Hva skal til for at flere bønder velger å drive økologisk?](#)

Veterinærinstituttet

- [Færre elgkalvar i Norge - meld fra ved funn av syke eller døde elgkalvar](#)
- [Fortsatt lite smitte fra dyr, mat og vann til mennesker i Norge](#)
- [Landdøyd – trussel mot dyrehelse og mattrygghet](#)
- [Status blåtunge i Norge](#)
- [Fugleinfluenza hos villfugl i Norge](#)

Skogkurs

- [Ny og bedre innsikt i trærnes vekst](#)
- [Riktig og sikker hogst med motorsag](#)

Arrangementer/kurs/markvandring

Indre Østfold Næringsutvikling

- [Arrangementer](#)

NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi

- [Kalender](#)

NLR - Norsk Landbruksrådgiving:

- [Webinarserie om husdyrgjødsel](#)
- [Autorisasjonskurs gnagermidler](#)
- [Autorisasjonskurs plantevern](#)
- [Varme arbeider, Østlandet](#)
- [HMS i landbruket, Østlandet](#)
- [Kontroll brannslukningsapparat, Østlandet](#)
- [Kalender for kurs, markdager og fagmøter i regi av NLR Østlandet](#)
- [Kalender for kurs og fagmøter i regi av NLR](#)

Agropub - Nettside for økologisk landbruk

- [Arrangementskalender](#)

Klima Østfold

- [Arrangementer](#)

Kompetansenettverket for lokalmat

- [Kurskalender](#)

Østfold bondelag

- [Kommende aktiviteter](#)

Skogkurs.no - skogbrukets fellesorgan for kompetanseformidling

- [Kursoversikt](#)

Skogselskapet

- [Skogkvelder for nye skogeiere](#)

Viken Skog – Skogeierlag i Indre Østfold: [Smaalenene](#) og [Indre Østfold og omegn](#)

- [Kalender](#)

Glommen Mjøsen skog

- [Arrangementer](#)

Du kan abonnere på Landbruksinfo ved å melde deg på [her](#) for å få tilsendt i e-post. Hvis du vil reservere tid med en av oss i enhet landbruk, så kan du enkelt gjøre det via [bookingfunksjonen](#).

[Indre Østfold kommune, Enhet Landbruk](#)

Tlf.: 69 68 10 00

E-post: landbruk@io.kommune.no

Postadresse.: Postboks 34, 1861 Trøgstad

Besøksadresse: Rådhusgata 22, 1830 Askim

Veterinærvakt ØstfoldNord: Askim, Hobøl, Rakkestad, Skiptvet, Spydeberg: 69 22 10 90

Veterinærvakt Østfold Øst: Eidsberg, Marker, Rømskog, Trøgstad: 954 87 330

Viltvakt: 414 45 933